Ч. 65 Второк 22 Марта (3 цьвітня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Ґазети о з'їзді мужів довіря.

IV.

Ще на одну характеристичну обставину в наводженю чужих голосів „Ділом“ і „Галичанином“ хочемо звернути увагу. О з'їзді тім подавала між иншим короткі справозданя також і віденьска N. fr. Presse. Тут мусимо пригадати, що ся ґазета, орґан німецких централістів стояла давнійше завсїгди по стороні т. зв. „старорусской“ партиї, і того становища пе й до нині не покинулась, позаяк для єї цілий то догіднійше. Та ґазета подавала отже свої справозданя із з'їзду мужів довіря після нашого переконаня зовсїм обєктивно і вірно, розуміє ся, о скілько взагалї о парадах того з'їзду можна було що довідати ся. „Галичанин“ телеґраму тої часописи помістив дословно, а в ній каже ся так: „Мужі довіря трох руских фракций зібрали ся, щоби осудити услівя консолїдациї всего рускогo табора. Із дотеперішного ходу нарад видко, що можна числити лиш на здаючe ся сполучене руских ґруп. Видвійші проводирі „старорусской“ партиї відносять ся відклонно до проєкту згоди“. На наш погляд була в сїй телеґрамі ситуация зовсїм вірно і обективно сконстатована, а знаючи, що N. fr. Presse бере завсїгди свої інформациї з кругів компетентних, можемо навіть сказати, що ся інформация певно також походила з компетентних кругів і була для них не лиш відповідна але й на руку. Длятого то її навів єї „Галичанин“ не додаючи від себе ніякого коментаря. Прецї коли-б тій партиї ходило було дїйстно о згоду і не було так, як подала N. fr. Presse, то „Галичанин“ в інтересї своєї партиї і ведучої ся акциї згоди і консолїдациї, був би певно додав якийсь коментар і пояснив справу. Він того не зробив. За то „Дїло“ добачило в N. fr. Presse якусь тенденцию, але в своїм одушевленю для нової акциї позабуло на становище, яке занимала і занимає N. fr. Presse з одної сторони супротив „Дїла“ і єго партиї, а з другої супротив „Галичанина“ і партиї „старорусской“ і добачило в ній зовсїм що иншого. Оно навівши голоси деяких польских ґазет додало:

„Про инші голоси дневників польских не згадуємо, бо доси нема в них нїчо замітнїйшого — кромі великого невдоволеня навіть з самої проби сконсолїдованя Русинів. Таке саме становище заняв і львівский кореспондент Neue fr. Presse. Се нїчо дивного, взявши на увагу нинїшну правительственну коалїцию“.

Ми бодай в повисшій телеґрамі не добачуємо нїякої звязи з правительственною коалїциєю і лиш зазначенє в користь „старорускої“ партиї становища єї проводирів супротив угодової акциї і длятого то „Галичанин“ не додав до неї від себе нїякого коментаря. За то зробив він противно. Коли Neue freie Presse відозвала ся певно в інтересї коалїциї і сказала, що Русини не можуть серед нинїшних обставин уважати ся полїтичним фактором задля незгоди і роздорів, а при тім також задля неясного і хитного становища їх проводирів, — „Галичанин“ зараз підхопив ту гадку і використав в своїм інтересї кажучи, що „посторонне мнїнє орґану централїстів може бути для наших людий „доброї волї“ дуже поучаючим. „Дїло“ знов о тім зовсїм промовчало.

Показує ся із сего ясно, як хто навіть в таких дрібницях, як наводженє чужих голосів, веде полїтику і поучає та настроює свою публику. Мусимо сказати, що „Галичанин“ робить то далеко зручнїйше.

Мусимо дальше звернути увагу також і на той погляд, який кинуло „Дїло“ від себе на з'їзд мужів довіря. „Дїло“ називає єго в однім місци безсторонним; нехай, ми того розбирати не будемо, але скажемо коротко, що цїлий погляд не здаєсь нам зовсїм безсторонним, хоч треба признати, що єсть в нїм дїйстно кілька гадок безсторонних. „Дїло“ каже:

„З'їзд мужів довіря полишив по собі — як у участників з'їзду так і у неучастників, а маємо на гадцї лише тих людий, котрі пізнають вагу консолїдациї Русинів і по щирости бажають довершеня єї — полишив по собі чувство мішане: з одної сторони правдиве вдоволенє, що вже раз взято ся до так важної справи, глубоко відчуваної всїми людьми доброї волї, а з другої сторони жаль, що справа на з'їздї не полагодилась остаточно, а хоч і віддано єї комісиї до дальшого трактованя, то все-таки годї на певно сказати, чи й на дальше не буде она стрічати тої перепони, яку стрітила на з'їздї“.

До сего погляду не хочемо нїчого казати, бо кождий дивить на все своїми очима, а про чувства також годї що говорити. Звернемо лиш на то увагу, що й „Галичанин“ подивив ся видко також своїми очима на людий „доброї волї“ в наведенїй повисше замітцї, бо підчеркнув тї слова і очевидно зробив притик до сих слів „Дїла“, мов би докоряв, що у людий з партиї „Дїла“ нема доброї волї, хоч як раз они виказали аж занадто доброї волї, а коли-б така сама добра воля була і в партиї „Галичанина“, то могло-б було прийти дїйстно не до сполученя партий, але до правдивої згоди в руским

---

6)

Із сьвіта звізд.

(Конець.)

Знаємо вже з попереднoго*), що то суть сталі звізди або сонця і яка єсть ріжниця між ними а планетами. Ми вже й пізнали декотрі з них як н. пр. косарів, Бетайґевзу і Ріґеля в громадї Оріона, Альдебарана в громадї бика, Сириюса в громадї великого пса, Арктура в громадї воляря (Боотеса), Веґу в громадї ліри; знаємо дальше, що всї тї сталі звізди суть від нас далеко більше віддалені, як наше сонце, або котра небудь із планет нашого сьвіта сонїчного; наконець знаємо, що одні із тих сталих звізд сьвітять білим, другі червоним, треті жовтим, ще инші синим і зеленим сьвітлом. Гляньможе тепер, як далеко можуть бути ті звізди від нас і що ми про них доси довідали ся.

Все, що доси знаємо о сталих звіздах, знаємо лиш від їх сьвітла; лиш то сьвітло дає нам про них ще яку-таку звістку. По сьвітлї тім вимірено, як далеко суть від нас сталі звізди. З докладних досьвідів і помірів знаємо, що промінь сьвітла робить на секунду 300.000 кільометрів. Припустім, що промінь сьвітла від якоїсь сталої звізди потребує бічи до нас аж цїлий рік, то він зробить в однім роцї тілько разів по 300.000 кільометрів, кілько секунд єсть в роцї. Возьмім рік по 365 і чверть днів, з котрих кождий має по 86.400 секунд, а рахуба тодї легка: кілько секунд в роцї, тілько разів по 300.000 кільометрів, значить ся, такий промінь сьвітла якоїсь сталої звізди, що мусить летїти цїлий рік, щоби долетїти до нашої землї, зробить більше як 9 мілїон мілїонів (докладнїйше: 9,467.300 мілїонів) або 9 з половиною білїонів кільометрів. Єсть то вже так далека дорога, така довгота, якої ми не можемо поняти; длятого то звіздарі не обчисляють вже віддалене сталих звізд від нашої землї на кільометри або на милї, лиш на сьвітлові роки, значить ся, на час, через котрий мусить бічи сьвітло від тих звізд аж до нашої землї. Один сьвітловий рік має, як вже сказано 9 з половиною білїонів кільометрів. Найблизша до нашої землї стала звізда, що знаходить ся в громадї звізд званій Центавром, а котрої у нас нїколи не видко, єсть віддалена на чотири роки сьвітлові. Друга найблизша до нас звізда, Альдебаран в бику єсть віддалена на 6 сьвітлових лїт від землї, значить ся, промінь єї сьвітла мусить летїти до нас аж шїсть лїт. Коли отже дивимо ся на ту червону звізду на лїво від квочки, то не видимо єї такою, якою она тепер, але якою була шїсть лїт тому назад. Обі згадані звізди то ще найблизші до нас; але єсть ще — бодай доси знаємо лиш — около 40 таких звізд, котрих сьвітло потребує менше як 30[?] лїт, щоби долетїти до нас. Споміж сих звізд єсть н. пр. Сириюс в малім псї віддалений від нас 8 сьвітлових лїт, Веґа в ліpі 20 лїт, Реґулюс в громадї великого льва 36 а Арктурус у волярі вже аж 163 сьвітлових лїт.

Загально можна сказати, що всї яснїйші звізди суть і близші до нас; длятого то подїлили звіздарі всї звізди на величини після їх сьвітла і розріжняють звізди першої величини, до котрих належать н. пр. Сириюс, Альдебаран, Бетайґевзе, Веґа, Арктурус і Ріґель; звізди другої величини, як н. пр. косарі в Оріонї; звізди третої величини, як н. пр. долїшна звізда в Оріонї під косарями на лїво від Ріґеля. Звізди четвертої, пятої і шестої величини суть вже так малі, значить ся видають ся нашим очам так малі, що вже їх ледви можемо ще добре голим оком розрізнити, так н. пр. звізди в квочцї. Докладні поміри поучили, що звізди першої величини отже найяснїйші, суть заразом і найблизші до нас, найдальші з них віддалені від нас пересїчно на 36 сьвітлових лїт; звізди другої величини вже на 60 лїт сьвітлових, а відтак звізди третої величини на 96, четвертої велични на 150, пятої на 240 і наконець шестої величини на 390 лїт сьвітлових. Після того можна сказати, що звізди чотирнацятої величини, які ще лиш через сильні дальновиди можна доглянути, суть віддалені від нас на 1600 лїт сьвітлових. Можна собі тепер легко уявити, як величезний, як незміримий єсть той

*) Гляди ч. 62 „Народ. Часописи“.

народі, з чого кождий розумний чоловік, бажаючий щиро добра свому народови міг би лиш тішити ся, а що могло би вийти в користь не лиш самим Русинам, але й цілому краєви і цілій державі.

З руских товариств.

(Справоздане касове „Рускої Бурси стрийскої" за рік адміністрацийний 1893-ий).

В протягу 1893 року вплинули титулом вкладок і датків одноразових слідуючі жертви грошеві: Торговля пп. Лехицкого і Костиркевича 15 зр., о. Валявский з Тейсарова 10 зр.; жидачівска Рада повітова 50 зр., Товариство задаткове стрийске 35 зр., Братство церковне Добрян і Добрівлян 9 зр. 16 кр., о. Колесса зі Струтина 4 зр. (а то: від себе 1 зр., від громади 3 зр.), п. Ст. Глиньский з Варшави 12 зр. 80 кр., п. Бойкевич урядник зелізниці в Стрию 5 зр., о. Т. Кобляньский з Гаврилівки 3 зр., о. Шуховский з Братковець 2 зр., о. Федусевич зі Стрия 1 зр., Ів. Вахнянин зі Стрия 1 зр., о. Іл. Попович зі Стрия 1 зр. 68 кр., п. Ю. Костецкий зі Стрия 1 зр. 50 кр., п. Глушкевич зі Стрия 1 зр. 50 кр., п. Л. Максимович зі Стрия 60 кр., п. Гутникевич зі Стрия 60 кр., др. Оз. 20 кр., Ів. Берник з Лисятич 1 зр., ч. Николюк з Дідушич 1 зр., Н. Н. з Перемишля 2 зр. а о. Бурачиньский з Оліева 1 зр., ученики за ужиткование учебників зложили 8 зр.

Оборот грошевий в році 1893.

Прихід	готівкою
Стан з 31 грудня 1892	220·92 зр.
1. з датків і вкладок	167·04 „
2. даток Касина	17·— „
3. відсотки, різниця курсу, купони	636·22 „
4. спроданий материял будівлян.	36·55 „
5. зліквідовані цінні папери	24.162·60 „
6. зворот фрахту	1·13 „
Разом	25.241·46 зр.
	в цінн. пап.
Стан з 31 грудня 1892	11.322·07 зр.
позичка у п. Ст. Дубравского	9·815·— „
льоковано в паперах	5.019·85 „
Разом	26.157·92 зр.

Розхід.	готівкою
1. Закупно пляцу, належитости правні, будова каменицї	19.184·62 зр.
2. запомоги ученикам	299·— „
3. закупно учебників	64·30 „
4. вінець на домовину бл. п. М. Шашкевича	9·— „
5. премія асекурацийна	7·99 „
6. льоковано	5.019·85 „
7. дрібні видатки	7·10 „
Разом	24.951·86 зр.
	в цінн. пап.
зліквідовані цінні папери	24.139·82 зр.
Разом	48.731·68 зр.

Зуставлене.	готівкою
1. Прихід	25.241·46 зр.
2. Розхід	24.591·86 „
Стан з 31 грудня 1893 р.	649·60 зр.
	в цінн. пап.
1. Прихід	26.157·92 зр.
2. Розхід	24.139·82 „
Стан з 31 грудня 1893 р.	2.018·10 зр.

Подаючи се справоздане до прилюдної відомости, почуває ся виділ до милого обовязку зложити сердечну подяку на жаль — нечисленним Добродіям, що своїми датками засилили касу Товариства, а передовсім ч. громадам Добрян, Добрівлян, Мелнича і Струтина вижного, котрі одинокі на цілу охрестність що-річно жертвують свою лепту на цїли Бурси.

Не спускаючи з очий материяльного положеня нашої убогої молодежи розділив виділ і сего року значнїйшу квоту між потребуючих а також закупив деякі учебники (бібліотека бурси числить над 300 учебників). Однак передовсім займав ся виділ справою будови дому на поміщене інтернату. Уповажнений загальними зборами продав виділ реальність свою, положену на Ланах, а закупив у місті при улици „Гоша" під користними услівями просторий пляц, і приняв ся за будову просторої, цїлям інтернату відповідаючої каменицї. За 2—3 місяці камениця ся буде цїлковито викінчена. До успішного переведеня цїлого дїла причинились пп. Тома Красиньский обиватель міста Стрия, котрий безкористовно взяв в свої руки ведене будови, предсїдатель Ст. Дубравский, що випозичив товариству значнїйший капітал, др. Олесницкий, котрого канцелярия перевела безкористовно всї правні справи. При сїй нагоді складає виділ сим Добродіям сердечну подяку!

Так отже товариство наше маючи власну реальність могло би вже з слідуючим роком шкільним приступити до отвореня інтернату, в части платного. В дорозї стоїть сплата затягненої позички. Однакож коли околиця а передовсїм наше патріотичне сьвященьство з більшим теплом займе ся сею справою Бурси і потрафить заінтересувати себе і загал народу сею інституциєю, то й та перешкода дасть ся в короткім часї усунути і товариство буде могло сповнити цїль, за-для котрої єго засновано в славу Руси!

В Стрию, д. 28 марта 1894.

За Виділ: *Юл. Федусевич*, заст. предсїдателя і касиер. *Ів. Вахнянин*, секретар.

Перегляд політичний.

Президент Палати послів п. Хлюмецкий має вернути завтра до Відня і обійме президию Палати.

На порядку дневнім першого засїданя Палати послів стоїть між иншим верифікация вибору пос. о. Пастора і справоздане о петициях в справі торговлї безрогами з Галичини. Загальна дискусия над прелімінарем буджетовим розпічне ся аж на другім засїданю.

Budap. Corr. доносить, що всякі поголоски о якійсь кризі в угорскім мінїстерстві суть зовсім безосновні.

З Лїми, столицї полудневo-америкаьскої републики Перу доносять, що президент републики Бермудец занедужав небезпечно. Позаяк на вчера були розписані вибори президента, то в столици і в цїлім краю настало занепокоєне, позаяк можлива річ, що смерть президента могла би дати причину до якихсь запутанин політичних і до вибуху революциї.

Новинки.

Львів дня 2 цьвітня

— **Іменованя і перенесеня.** Тадей Висньовецкий іменований дїйстним професором фахової держ. школи промислової у Львові; Гнат. Крушиньский адїюнктом урядів помічничих Суду кр. у Львові. Контрольор касовий Осип Ґрайс перенесений з Тернополя до коломийского уряду почтового.

простір сьвітовий, в котрім знаходять ся такі звізди, з котрих сьвітло мусить бічи до нас аж 16 тисячів літ, хоч оно робить на одну секунду 300.000 кільометрів! Коли ми нинї видимо на якійсь звїздї катастрофу, коли де в тім величезнім просторі сьвітловім запалив ся якийсь сьвіт і в наших очах засьвітила якась нова звізда, котрої ми доси не виділи на небі, або коли якась звізда, що доси була для нас дуже неясна, а нараз стала яснїйша, то не видимо тут перед собою з'явища, котре стало ся там нинї або вчера, але таке, котре стало ся перед многими лїтами, може навіть ще тогди, коли на земли не було ще людий.

З повисшого можемо мати бодай маленький образ о величинї простора сьвітового і о віддаленю поодиноких звізд від себе. Але звернїм тепер увагу на иншу обставину: вже неодному чоловікови приходило то на гадку, кілько то може бути звізд на небі і не один може пробовав порахувати звізди на небі. Коли хочемо дати поняте о якійсь необмеженій скількости, то звичайно кажемо: „тілько, кілько звізд на небі". А кілько-ж тих звізд? На то відповіди не ма, хиба лиш така: того нїхто не годен знати. Инша річ, коли-б хтось спитав, кілько звізд можемо видїти; на то лекше відповісти і в сїм напрямі почислено вже досить точно всї звізди, а навіть повписувано їх до каталоґів, де їх позначено або іменами, або буквами, або числами, так що нинї маємо вже досить добрий перегляд. Добре, здорове око може ще доглянути звізди шестої величини і після того видимо голим оком взагалї 5719 звізд, з котрих 20 суть першої величини, 51 другої, 200 третої, 595 четвертої, 1213 пятої, а 3640 шестої величини, а позаяк в наших сторонах появляє ся через рік вечером лиш три чверти всїх звізд, то можемо сказати, ще голим оком не видимо через цїле житє більше звізд як около 4.300. Инша річ, коли возьмемо до помочи дальновид. Вже слабим дальновидом можемо видїти навіть звізди девятої величини і до сеї границї почислено звізди досить докладно. Арґеляндер начислив їх 324.198 а Шенфельд додав до них ще 133.659, отже разом 457.847 і доси єсть все ще досить докладно, а позаяк найсильнїйшими нашими дальновидами можемо доглянути ще звізди чотирнайцятої величини, то можна сказати, що видимо не більше як около 100 міліонів всїх звізд, але в сїм числї вже певности нема.

Насуваєсь тепер питане, що то суть ті звізди, котрі звичайно називаємо сталими — або сонцями, длятого, що они так само сьвітять власним сьвітлом, як наше сонце? Чи то суть дїйстно поодинокі звізди так як їх видимо і чи они дїйстно стоять на одним місци, так як то пам здає ся? Найновійші розслїди звіздарскі викрили в сїм напрямі дуже цїкаві річи: показує ся, що то не поодинокі звізди, але окремі сьвіти, що так скажемо сьвіти висшого ряду. Коли на неодну із таких сталих звізд дивити ся слабим дальновидом, то не видко в нїй нїчого лиш звичайну звізду, сьвітячу точку, майже таку саму, як видимо вільним оком, але коли ужити дуже сильного дальновида, то при многих із тих звізд показує ся, що они зложені з двох, трох або взагалї з кількох окремих звізд. Правда, вже давно спостережено, що при сталих звіздах знаходять ся ще й другі, але зразу був погляд, що то лиш так здає ся, а в дїйстности стоїть поза одною звіздою друга, котра не має з нею нїякої звязи, аж може 120 лїт тому назад, виступив звіздар Маєр в Мангаймі і став доказувати, що він відкрив при сталих звіздах ще й їх товаришів; нїхто однакож не хотїв в то вірити. Пізнїйше розслїджував ті звізди Гершель і начислив був вже 450 таких сталих звізд, що складали ся з двох; він перший поставив здогад, що тут має ся дїло з якимись окремими сьвітами, в котрих побіч одної сьвітячої звізди знаходить ся ще й друга сьвітяча, котра мабуть около першої кружить. Дорпатский звіздар Струве розслїдив був за півтретя року аж 120.000 звізд і знайшов між ними 3063 таких, що були подвійні. Нинї знаємо вже аж 10.000 подвійних звізд і можемо вже на певно сказати, що суть то окремі сьвіти висшого ряду, в котрих два або й більше сонць, значить ся сьвітячих звізд, кружить побіч себе або около спільної точки ваготи.

Найцїкавійші спостереженя, пороблені в сїм напрямі суть слїдуючі: Богато сталих звізд складає ся з двох, трох чотирох і більше звізд. Вже Струве начислив 119 таких звізд, котрі складають ся з трох окремих, 9 зложених з чотирох, а 2 зложені з пятьох звізд. Звичайно єсть одна звізда більша і називаємо єї головною, а друга єсть менша і називає ся товаришем. Звичайно сьвітять обі звізди однаковим сьвітлом, але буває і так, що одна сьвітить иншим сьвітлом як друга. В Андромедї н. пр. сьвітить головна звізда жовто, оден товариш зелено, а другий сино; в Касіопеї єсть головна звізда жовта а оба товариші синї. В декотрих

— Презенти одержали оо.: Кипр. Копач з Бібщан на Білий Камінь, Мих. Гарбачевский на Звижень і Ів. Насальский на Збоїска, всї в епархії львівскій.

— Обезпеченє жінок і дїтий. Каса хорих міста Львова подає до загальної відомости, що на основі доповненого §. 11 статута мають члени каси право обезпечати на случай недуги жінки і дїтий в віцї до 15 лїт, за місячною оплатою від одної особи з гори по 15 кр. Так обезпечені участники мають право до безплатної помочи лїкарскої і безплатних лїкарів, а також помічних средств, взглядно відповідної помочи положничої. Сей новий дїл обезпеченя родин членів каси входить в жите з днем 1 цьвітня с. р. Для членів, що мають родини, єсть се обезпеченє дуже пожадане і длятого дотичні члени повинні користати з розширеня обезпеченя на родини. Рівночасно пригадує заряд, що кожда особа, що не переступила 35 року житя, має право вписати ся добровільно на члена каси, а також обезпечити в касї і свою родину. Влизші вісти подасть відділ І. бюра каси хорих міста Львова ул. Бляхарска ч. 2, а також дирекция каси.

— Торговля живим товаром. Львовянку Івану Вайс арештовано в Істриї, в місті Поля, з двома молодими дївчатами, котрі хотїла перевезти до Праги, до славного заведеня під назвою Гольдшмідки. Показало ся, що Вайсова стоїть на чолї шайки, котра маючи свої гнїзда в Празї, Тріестї, Рецї і Полї вела торговлю живим товаром на велику скалю. Суд у Відни засудив Вайсову на чотири місяцї тяжкої вязницї, заостреної постами, темницею і твердим ліжком. Крім того приказав суд зарядити кримінальний процес против Леопольда Шіфероса властителя Гольдшмідки в Празї, Марії Фіхтельбаховоі в Тріестї і Етельки Лїгарць в Рецї.

— Убийства. В Подемщинї в чесанівскім повітї Іван Клосовский і Петро Турка убили з нїмсти заступника начальника громади Івана Табаку дня 25 марця с. р. вечером. Убийників увязнено. — Дня 19 м. м. недалеко села Дерзева в жидачівскім пов. найдено тїло 14-лїтної Настї Струк родом з Насічної. Ще дня 12 м. м. післала єї мати до Дерзова за орудкою, але недалеко того села напав єї якийсь незнаний опришок, підрізав горло, затягнув нещасну на поле і накрив гноєм. Аж в тиждень потім припадково один парібок найшов єї. — В ночи з 19 на 20 м. м. в Пленикові, в перемишляньскім пов. убив хтось Тавбу Ціммер і єї брата Лейзора та зрабував їм 150 зр. і кілька болгарских дукатів. — На мочарах коло Полюхова також в Перемишлянщинї найдено труна жінки, може 40-лїтної. Хто она і звідки родом, не знати. Також не знати, чи єї хто убив, чи може вмерла від морозу. — В Крехівцях у станїславівскім повітї в рові найдено підкиненого неживого хлопчика. Мабуть утопила єго якась повія. — Що про ті убийства думати? На всякий случай сьвідчать они о страшенній темнотї в декотрих околицях.

— Огнї. З товмацкого повіта доносять нам о кількох огнях. В самім Товмачи дня 12 м. м. згорів дім, через що була шкода на 400 зр. Бляшана рура ішла просто від печи через стелю до комина — і від неї запалила ся стеля.— В Гориглядах дня 28 лютого с. р. мабуть також з причини лихого комина погорів Григорий Томків або Войтків. Шкода виносить 500 зр. — В Кутисках згоріла стодола зі збіжем Анни Гонткевичевої, вартости 4000 зр. Шкода була обезпечена на 3000 зр. Підозрівають, що хтось підложив огонь. — В Палагичах були два огнї. По Різдві погорів Семень Сварка; мав шкоди на 150 зр. Хтось єго підпалив. А дня 14 марця вибух огонь у стайни Гната Мастика. Від него заняли ся і згоріли: стодола Араськевичів і збіже вартости 1200 зр.; шопа, комора і знаряди Каз. Араськевича. вартости 350 зр. То було обезпечене. — У львівскім повітї в Скнилові дня 25 м. м. по полудни вибух огонь в хатї Гринька Полюги. Згоріло 47 будинків, т. є. 19 загород селяньских. Загальна шкода виносить около 10.585 зр. з погорільців були тільки два господарі обезпечені на 550 зр. Якаж то доля тих погорільців тепер у переднївку! Огонь підложив здає ся Гринько Палюга. — Петра Ватаманюка в Білоберезцї в Косівщинї підпалив Стефан Іванюк, через що наробив єму шкоди на 300 зр. — В Шклї в яворівскім пов. спалила ся загорода Мих. Зелиньского через лиху будову комина. Шкода 800 зр. була обезпечена в „Днїстрі" на 400 зр.

— Початок веселий, а конець сумний. Дїялось се минувшого тижня. Заможний жид сїв собі в Стрию на поїзд і їхав за орудкою до Львова. Розглянувшись в купе, замітив він біля себе прекрасну чорнооку доньку Ізраїля, котра то пестила свою дволїтну дитину, то стріляла очима на свого сусїда. Сусїдови було від того „стріляня" то зимно, то горячо. Заким доїхали до Львова, не було вже нїякого сумнїву, що доля премудро звела їх разом і що у Львові одно без другого не обійде ся. Товаришка подорожи заїхала так в голову сусїдови, що той забув і свою жінočку милу, котру лишив дома, і громадку дїточок своїх, тільки заїхав з товаришкою до готелю, представив єї, як свою жінку і винаймив одну компату. В готели всї знали того гостя, отже кланяли ся і єму і єго гарній жінцї. Серце серцем, а осторожність не зашкодить. Він мав при собі 800 зр. і вважав потрібним, передати їх на схоронок властителеви готелю, а не держати через ніч при собі. Отже передав їх, але чорноока товаришка замітила се. На другий день рано, коли „муж" спав ще в ліжку, ся жидівочка убрала ся, оставила дитину в комнатї, а сама вийшла. Закликала властителя готелю і сказала єму, що „муж" казав їй видати гроші. Господар не надумував ся анї хвилину. Перерахували 800 зр., ще она сперечала ся, що десятка бракує, але потім забрала все і — щезла, як камфора. Встав „муж", шукає своєї товаришки, а з неї нї слїду, а радше є слїд, бо лишила єму свою дитину за єго 800 зр. Побіг він на поліцию, лементує, але поліция казала єму задержати дитину покищо при собі, а за відбране 800 зр. не могла ручити, бо може й не найти обманницї. Такий то був початок веселий, а конець сумний.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 2 цьвітня. Вчера відбув ся похорон Кошута при величезнім здвизї народу наспівшого зі всїх сторін Угорщини. Перед домовиною їхало 20 возів з вінцями. Над домовиною промавляв в музею народнім Йокай іменем угорского парляменту, а бурмістр Ґерльочі іменем міста. Підчас похорону панував повний спокій.

Петербург 2 цьвітня. Провізорична угода торговельна Австро-Угорщини з Росиєю зачинає обовязувати з нинїшним днем і буде тревати до 1 липня ст. стиля.

Ліма 2 цьвітня. Президент Бермудец помер; побоюють ся тут вибуху революциї.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особови			
Кракова	3 01	10 41	5·26	11 11	7·36	—
Підволичиск	6 44	3 20	10 16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·54	3·32	10·40	11 3[illegible]	—	—
Черновець	6 36	–	10 36	3·31	10·56	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	8 01
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білєти полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформациї що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно - европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

Надіслане.

За редакцию відповіда: Адам Креховецкий

із тих звізд видко виразно, що одна обертає ся доокола другої, а з того можна вносити, що они обі обертають ся доокола якогось осередка, котрий нам близше незвістний. Дороги тих звізд не можемо обчислити, бо они так далеко віддалені від нас, що не маємо до того способу. Може також і так бути, що головна звізда сьвітить, а товариш єсть темний; в такім случаю мусить той товариш посувати ся викрутасом, подібно як наш місяць з землею доокола сонця. Такого темного товариша має і звізда Сиріюс. Сим пояснює ся може по части і то з'явище, що декотрі звізди мигкотять; темний їх товариш перериває їх сьвітло для нашого ока в дуже великім віддаленю; в близшім віддаленю, задля більшої маси сьвітла доходячого до нашого ока, того перериваня не було би так слїдно. А вже на певно сї товариші т. зв. сталих звізд суть причиною, що сьвітло їх дуже часто, в певних відступах, зміняє ся (т. зв. змінні звізди), они сьвітять раз яснійше, другий раз темнійше, потахають поволи, то знов розсьвітлюють ся. Се з'явище видимо дуже добре на звізді званій з арабска Альґоль (злий дух) в громадї Перзея, що лежить майже по серединї межи квочкою а Касіопеєю. При Альґолю обчислено, що головна єго звізда має в промірі 230.000 миль, а єго товариш 180.000 миль; осередки обох звізд суть віддалені від себе 700.000 миль, а поверхня одного від поверхнї другого єсть віддалена всего лиш 495.000 миль. Альґоль зміняє своє сьвітло що 69 годин, а з того можна вносити, що той товариш в тім часї оббігає доокола головної звізди.

В найновійших часах удало ся при помочи спектральної анализи ще й то відкрити, що всї ті звізди котрі ми досн уважали за сталі, порушають ся дїйстно з більшою або меншою скористию, они навіть колись так розійдуть ся, що ми то будемо могли побачити й голим оком, але на то треба ще тисячів лїт. Найновійші розслїди показали, що найскорше порушає ся віддаля ся від нашого сонця Альдебаран, бо з скоростию півсема милї на секунду, а Сиріюс знов підходить до нашого сонця зі скоростию трохи більше як дві милї на секунду.

По сім всїм ситаймож тепер як містять ся ті всї звізди в просторі сьвітовім? Професор Нюкомб дає на то таку відповідь: Значно більша часть звізд творить в просторі сьвітовім величезне кружело, котрого промір єсть знач по більший як єго грубість. В тім просторі не суть звізди рівномірно розкинені, лиш творять купи і громади, поміж котрими стоїть майже по серединї наше сонце зі своїми планетами; оно стоїть в невеликій купі звізд з кілька сот звізд, котра лежить майже по серединї площі, в котрій знаходить ся т. зв. молочна дорога. По обох боках тої молочної дороги суть звізди рідше і рівнорівнїйше розсипані, а по за молочною дорогою суть вже більше сьвітові мраковини, з котрих повстають нові сьвіти.

Оттак знаємо вже нїби все о нашім сьвітї і других сьвітах поза нами, але чи вже все знаємо? Мабуть і всї ті сьвіти минуть ся, а розум людский все таки ще не зрозуміє того, що єсть тайною того, котрий все то держить в своїх руках.

ІНСЕРАТИ.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.